

ת"פ 36798/01/21 - משרד החקלאות נגד ווהיב גנטוס

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 36798-01-21 משרד החקלאות - היועץ
המשפטי נ' גנטוס

בפני	כבוד השופטת רקפת סגל מוהר
בעניין:	המאשימה
	נגד
הנאשם	ווהיב גנטוס

גזר דין

רקע

1. בתאריך 5.3.23 הורשע הנאשם, לאחר שמיעת הוכחות, ב- 5 עבירות של כריתת עץ בוגר ללא רשיון כריתה, לפי סעיפים 15(א) ו- 17(7) לפקודת היערות.

2. נסיבות הארוע שבגינן הועמד הנאשם לדין והורשע כאמור, נדונו בהרחבה בהכרעת הדין.

עם זאת ולצורך העניין אזכיר כי הנאשם הואשם ב- 11 עבירות של כריתת עץ בוגר ללא רשיון כריתה ואולם בסופו של דבר, על בסיס העובדות שהוכחו כנדרש ואשר לפיהן בתאריך 28.5.19, במהלך עבודתו כקבלן משנה לכריתת עצים במסגרת פרויקט שבוצע סמוך לכביש 6 אליקים-יקנעם, הוא כרת 5 עצי ברוש בוגרים, מבלי שהיה לו רשיון כדין לעשות כן, הורשע הנאשם ב- 5 עבירות בלבד.

טיעוני הצדדים לעונש

3. בעתירתו לגזירת עונשו של הנאשם באופן שיוטלו עליו קנס בסך של 25,000 ₪, מאסר על תנאי והתחייבות כספית בסך של 25,000 ₪ גם כן, לבל יבצע עבירה דומה במשך תקופה בת 3 שנים, התייחס ב"כ המאשימה אל הערך המוגן העומד בבסיס העבירה והוא הצורך בשמירה על אילנות ארצנו ועל היערות. ב"כ המאשימה הזכיר כי מדובר בעבירה מינהלית שהעונש הקבוע בצידה, לפי חוק העבירות המינהליות, היינו קנס בסך של 7,500 ₪ לכל עץ שנכרת ללא רשיון וכן במקרים בהם מתנהל בגינה הליך פלילי, מדובר בעבירת עוון הנושאת עונש של חצי שנת מאסר או קנס בסך 29,200 ₪ לפי ס' 61(א)(2) לחוק העונשין בגין כל עץ. לתמיכת טיעוניו הפנה ב"כ המאשימה לפסיקה (ר' ת"פ (בית שאן) 18414-10-13 **מדינת ישראל נ' קמרי** ות"פ (בית שאן) 7065-01-14 **מדינת ישראל נ' בר נתן**), וגם ציין כי במקרה בו עסקינן, מדובר בנאשם שהוא קבלן

העובד למעלה מ-20 שנים ככורת עצים ולכן היה מודע היטב לצורך בקבלת רשיון כריתה, כך שלמעשה מדובר בנסיבה מחמירה.

4. מנגד, טען ב"כ הנאשם כי בהיותו עובד שכיר (**ר' תלושי השכר ענ/1**), הוא לא התכוון להשיג לעצמו וגם לא היו לו רווח או תועלת כלכלית מן המעשה וכי היקף הכריתה המדובר לא היה נרחב. במצב דברים זה ולנוכח מדיניות הענישה הנלמדת מן הפסיקה אליה הפנה (ר' ת"פ (חיפה) 9157-01-19 **מדינת ישראל נ' נאטור** ות"פ (חיפה) 6273-04-19 **מדינת ישראל נ' מוחמד שיך**), ובהתחשב בנסיבות האישיות של הנאשם שעברו נקי והוא מפרנס יחיד במשפחתו, ביקש בא כוחו כי לא אמצה עמו את הדין ואבוא לקראתו.

5. בהתייחסותו לפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם, טען ב"כ המאשימה כי אין דין כריתת עצי פרי (עצי הדר ואבוקדו כמו אלה בהם מדובר בפסקי הדין שאליהם הפנה), כדין העצים במקרה דנן, באשר רק לאלה רלבנטי הערך המוגן של הצורך בשמירה על אילנות ארצנו.

6. הנאשם עצמו חזר וטען כי לא הוכח שהעצים שכרת היו עצים בוגרים, והוסיף כי הוא "**מתנצל על הטעות**".

דין וגזירת הדין

7. פקודת היערות נועדה להגן על שמירת ערכי הטבע והערך המוגן העומד בבסיס העבירה של כריתת עץ בוגר ללא רשיון כדין, הוא הצורך בשימור עצים ובהגנה עליהם.

מידת פגיעתו של הנאשם בערך הזה גבוהה בעיני, שכן הגם שמדובר בכריתת 5 עצים בלבד, אזי מעדויות עדי התביעה עלה כי מדובר היה בעצי ברוש ותיקים שהיו נתונים במעקב ממושך של מומחים מטעם הקרן הקיימת לישראל והיוו מקור מידע חשוב. כך טען מהנדס היער בקק"ל מר יבגני דני, באמרו:

"אלה היו ברושים שאני עשיתי שנים רבות מעקב עליהם כי הם "אקזמפלרים"

שהם עצים דומיננטיים שהגודל שלהם היה יוצא מן הכלל. לדוגמא, מדידה

ראשונה שעשיתי למספר ברושים בעצים הכרותים, למשל ב-1996 עץ אחד

היה בגובה 42 מטר והשני 36 מטר. כל שנתיים שלוש עשינו מעקב מדידה

לעצים אלה, כי הם עצים הגדולים ביותר מבין העצים ביערות בארץ. מדידה

אחרונה היתה ב-2017. עץ ראשון הגיע לגובה 46 מטר ועץ שני ל-42, זה על

תקן פחות או יותר של דיוק. אנחנו איבדנו מקור מידע כשעשינו מעקב כמעט

עשרים שנה, זה נזק בלתי הפיך לידע יערי בכלל, ידע ביולוגי, ידע אקדמי,

ועדיין לא ידוע עד איזה גובה עצים האלה יכולים להגיע בתנאים של היער

במקום גאוגרפי מסוים וכו'. נהרס מקור מידע...".

8. העונש הקבוע לצד העבירה בה עסקין הוא קנס מינהלי בסך של 7,500 ₪ (ר' פריט 6 בתוספת לתקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי - יערות).

סעיף 14 לחוק העבירות המינהליות מורה כי ככל שאדם ביקש להישפט בגין עבירה מינהלית והורשע, לא יפחת הקנס מהסכום המינהלי, אלא אם ראה בית המשפט, מנימוקים שיירשמו, להפחית את הקנס בשל קיומן של נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתה כאמור.

סעיף 17(7) לפקודת היערות, שהוא הסעיף העונשי הרלבנטי לעבירה של כריתת עץ בוגר, מקום בו ביקש הנאשם להישפט, קובע כי:

"הכורת אילן מוגן או עץ בוגר, או מעתיקו שלא על פי רשיון

שניתן על ידי פקיד היערות, דינו מאסר שישה חודשים, או

קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין"

משמעות הדבר היא שמשנעברה העבירה, מוסמך בית המשפט להטיל על הנאשם עונש מאסר של 6 חודשים, או קנס ששיעורו עד 29,200 ₪ (ר' סעיף 61(א)(2) לחוק העונשין).

עם זאת בהתאם להוראת סעיף 36 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, מקום בו נקבע בחוק מאסר בלבד או נקבע מאסר או קנס לחלופין, רשאי בית המשפט להטיל מאסר או קנס או שניהם כאחד.

9. בבחינת מדיניות הענישה הנוהגת מצאתי כי גובה הקנסות המוטלים על מי שביצעו עבירות של כריתת עצים ללא רשיון, מהווים נגזרת של היקף הכריתה וסוג העץ שנכרת.

במקרים אליהם הפנה ב"כ המאשימה, מדובר היה בכריתת עצי ברוש ואלון. בשני מקרים אלה בהם אימצו בתי המשפט את הסדרי הטיעון אליהם הגיעו הצדדים, גזרו בתי המשפט את עונשיהם של הנאשמים לקנס בסך של 10,000 ₪, מאסר על תנאי והתחייבות - באחד המקרים בגין כריתת 2 עצי ברוש ובאחר בגין כריתת 4 עצי אלון. לעומת זאת, במקרים אליהם הפנה ב"כ הנאשם, הוטלו עונשים קלים יותר על מי שכרתו מספר רב הרבה יותר של עצי אבוקדו במטעים.

בת"פ (חיפה) 56606-08-18 **מדינת ישראל נ' ג'בארין**, הורשע הנאשם בעקירת 2 עצי זית מבלי שהיה בידו רשיון כריתה כדין. בקביעת מדיניות הענישה הנוהגת ציין בית המשפט כי המאשימה אמנם הפנתה אותו למספר פסקי דין בהם הוטלו על נאשמים קנסות בסכומים העולים על גובה הקנס המינהלי הקצוב, אלא שהסתבר כי קיימות גם דוגמאות הפוכות בהן המדינה הסכימה להפחית את סכומי הקנסות ולהעמידם, לכל היותר על גובה הקנס הקצוב. כך לדוגמא בת"פ (עכו) 13979-09-09 **מדינת ישראל נ' צ'רכי** בו נדון הנאשם שהורשע בכריתת עץ חרוב ו-4 צי אלון לקנס מוסכם בסך של 1,000 ₪ והתחייבות כספית.

10. על הרקע הזה ולאחר שנתתי דעתי לנסיבות המקרה כפי שפורטו בהרחבה בהכרעת הדין, לחוסר העקביות של הנאשם בגרסתו בכל הנוגע לנסיבות שהובילו לביצוע העבירות מחד גיסא ולמחדלים בהם לקתה החקירה מאידך גיסא, לנוכח עברו הנקי של הנאשם, מצבו הכלכלי כפי שנטען ומשתקף מתלושי המשכורת שהוגשו - **ענ/1**, ולאור הצער שהביע על מעשיו בכל זאת, אני מחליטה לגזור את עונשו כדלקמן:

א. קנס בסך של 10,000 ₪, או 30 ימי מאסר תחתיו.

הקנס ישולם ב-20 תשלומים חודשיים בני 500 ₪ כל אחד, החל מיום 1.5.23 ובכל 1. לחודש שלאחר מכן.

ב. מאסר על תנאי בן חודש אחד, שלא יעבור עבירה של כריתת עץ בוגר ללא רשיון כדין, בתוך שנתיים מהיום.

ג. התחייבות כספית על סך של 20,000 ₪ שלא יעבור עבירה של כריתת עץ בוגר ללא רשיון כדין, בתוך 3 שנים מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה בתוך 45 ימים.

בהסכמת הנאשם וב"כ הצדדים, ניתן גזר הדין בהעדרם ויועבר לעיונם באמצעות מערכת נט

המשפט ובדואר רשום.

ניתן היום, ו' ניסן תשפ"ג, 28 מרץ 2023, בהעדר הצדדים.